

A decorative graphic consisting of a thin yellow circle. A thick black bracket is on the left side, and a thick yellow bracket is on the right side. A horizontal bar with a light green-to-white gradient is positioned across the middle of the circle, containing the main title text.

Predlog ekonomskih in socialnih reform

Odbor za reforme

Ljubljana, Oktober 2005

Struktura

- Zakaj reforme?
- Motivacija: Gospodarska rast → Blaginja
- Kaj predlagamo?
  - I. Razvojna prioriteta – Konkurenčnost in rast
  - II. Razvojna prioriteta – Znanje
  - III. Razvojna prioriteta – Učinkovita država
  - IV. Razvojna prioriteta – Moderna socialna država

Zakaj reforme?

- Tranzicijska inercija – stabilna gospodarska rast (1993-2002)
- Razvojni pospešek v reformnih državah
- Počasnost prestrukturiranja
  - Najvišji delež države v gospodarstvu: 126/127 (Fraser 2005)
- Nekonkurenčna država
  - Drugi najvišji stroški dela na enoto BDP v EU (Poročilo o razvoju 2005)
  - Najvišja stopnja obdavčitve dela v EU (OECD 2004)
  - Dramatičen upad konkurenčnosti: 35→52/60 (IMD 2005)

Motivacija

CILJ:

VIŠJA DRUŽBENA
BLAGINJA

Rast realnih
dohodkov

Gospodarska rast 6-7%
Večja konkurenčnost

MEHANIZMI:

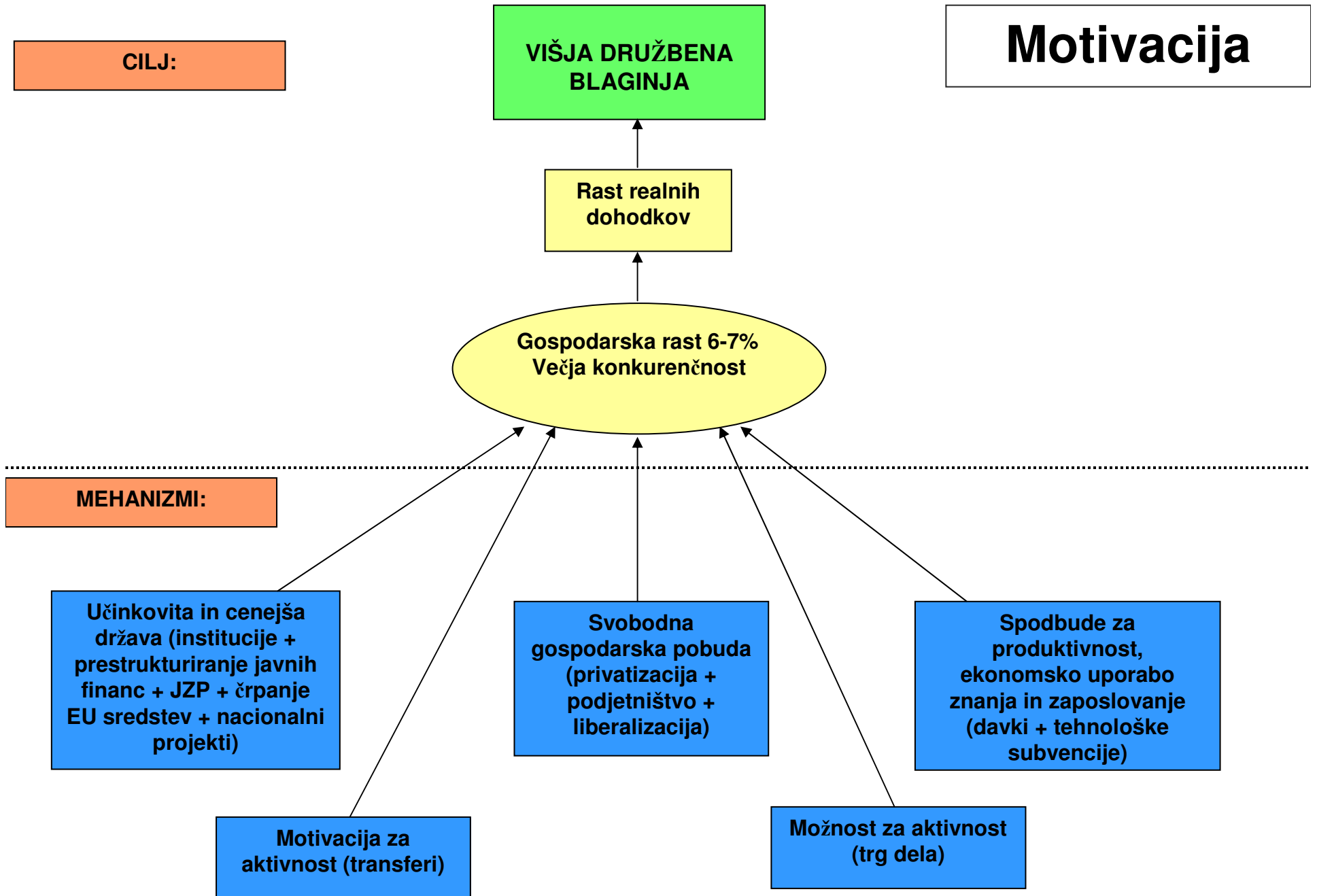
Učinkovita in cenejša
država (institucije +
prestrukturiranje javnih
financ + JZP + črpanje
EU sredstev + nacionalni
projekti)

Svobodna
gospodarska pobuda
(privatizacija +
podjetništvo +
liberalizacija)

Spodbude za
produktivnost,
ekonomsko uporabo
znanja in zaposlovanje
(davki + tehnološke
subvencije)

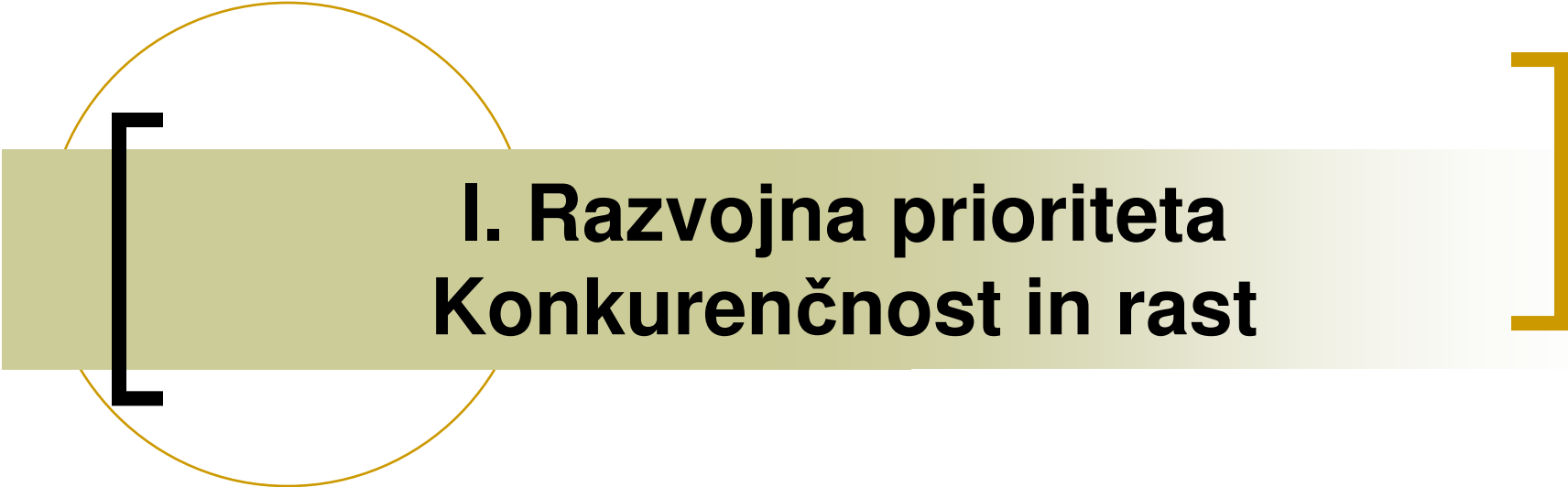
Motivacija za
aktivnost (transferi)

Možnost za aktivnost
(trg dela)

Kaj predlagamo?

1. Enostavnejšo, podjetništvu bolj naklonjeno in prijazno državo,
2. Poenostavitev davčnega sistema in nižje davčne obremenitve,
3. Umik države iz gospodarstva,
4. Bolj učinkovito uporabo znanja in sistem spodbud za pretok znanja med gospodarstvom in univerzami,
5. Nabor velikih nacionalnih projektov, podprtih s sredstvi iz EU skladov
6. Bolj pregleden sistem socialnih pomoči, ki motivira posameznike k aktivnosti,
7. Bolj racionalen zdravstveni sistem,
8. Bolj vzdržen in aktivnost spodbujajoč pokojninski sistem

I. Razvojna prioriteta Konkurenčnost in rast

I. Razvojna prioriteta Konkurenčnost in rast

1. Davčna reforma
2. Privatizacija in umik države iz gospodarstva
3. Spodbujanje konkurenčnosti
4. Liberalizacija JGS

1. Davčna reforma

Motivacija za davčno reformo

- **Povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva in ga usposobiti za doseganje Lizbonskih ciljev prek:**
  - Razbremenitve stroškov dela
  - Zmanjšanja stroškov dela visoko izobražene delovne sile
  - Sprostitev sredstev podjetij za vlaganja v R&R in zaposlovanje visoko izobražene delovne sile
  - Poenostavitve davčnih administrativnih postopkov

Kako razbremeniti gospodarstvo?

- Odprava davka na izplačane plače (DIP)
  - 125 mlr. SIT (78 mlr. SIT v gosp.)
- Znižati dohodninsko progresijo
  - 65 – 70 mlr. SIT (39 mlr. SIT v gosp.)

	Neto plača	Dohodnina	Prispevki delojemalca	Bruto plača	Prispevki delodajalca	Davek na izplačane plače	Strošek dela	Efekt. Stopnja Doh	Stopnja DIP	Strošek dela / neto plača
Min. plača	79,371	6,160	24,392	110,172	17,738	0	127,909	5.6%	0.0%	1.6
1x PP	169,884	33,021	51,609	260,467	41,935	9,898	312,300	12.7%	3.8%	1.8
2x PP	315,852	69,203	110,134	495,145	79,718	38,621	613,484	14.0%	7.8%	1.9
4x PP	500,337	273,688	252,848	1,026,829	165,319	151,971	1,344,119	26.7%	14.8%	2.7
7x PP	707,641	637,460	440,329	1,785,386	287,447	264,237	2,337,071	35.7%	14.8%	3.3

S čim nadomestiti izpad prilivov?

- Odpustiti del zaposlenih v javni upravi?
- Zmanjšati raven plač v javni upravi?
- Zmanjšati pokojnine in socialne transferje?

Ne, to ni socialno sprejemljiva rešitev!

- Rešitev je v obdavčitvi porabe in premoženja (smernice OECD !)
- Za nadomestitev izpada DIP (v gosp.) je potrebno:
  - Dvigniti stopnjo DDV na 18.5%
  - Zmanjšati javne izdatke za 1.2% BDP

Kaj predlaga Odbor?

Hkrati (s 1.1.2007):

- Odpraviti DIP (-78 mlr. SIT)
- Uvedba proporcionalne dohodnine EDS (-39 mlr. SIT)
- Uvedba enotne stopnje DDV (20%) (+115 – 135 mlr. SIT)

Postopno zmanjševanje javnih izdatkov za 2% BDP do 2008:

- 2006: za 0.7% BDP
- 2007: za 0.8% BDP
- 2008: za 0.5% BDP

Predlog uvedbe EDS

- Uvedba enotne davčne stopnje (EDS) pri dohodnini,
  - dvig splošne olajšave (na 110% minimalnih življenjskih stroškov, t.j. 52,000 SIT mesečno),
  - olajšave za vzdrževane družinske člane v obliki odbitka davka (10,000 – 15,000 SIT mesečno)
  - 20% EDS
  - ob trenutku prehoda na EDS se ohranijo nespremenjene *neto* plače
- Uvedba nizke stopnje davka od dohodkov pravnih oseb, brez posebnih olajšav
- Uvedba ene stopnje DDV
- Takojšnja odprava davka na izplačane plače

Znižanje stroškov dela

Razred	Bruto plača (SIT)	Indeks bruto stroška dela*	
		Dohodnina	Dohodnina + DIP
0.426	113,985	100.43	100.43
0.5	133,786	100.97	100.97
0.6	160,543	101.78	97.91
0.7	187,300	102.59	98.69
0.8	214,057	102.29	98.41
0.9	240,814	101.99	98.12
1	267,571	101.69	97.83
1.1	294,328	100.53	96.71
1.2	321,085	99.37	95.6
1.3	347,842	98.22	94.48
1.4	374,599	97.06	93.37
1.5	401,357	95.9	88.42
1.6	428,114	95.13	87.71
1.7	454,871	94.37	87.01
1.8	481,628	93.6	86.3
1.9	508,385	92.84	85.59
2	535,142	92.07	84.89
2.5	668,928	89.64	82.64
3	802,713	87.2	74.29
3.5	936,499	85.68	73
4	1,070,284	84.15	71.7
4.5	1,204,070	82.63	70.4
5	1,337,855	81.1	69.1

Vpliv na razbremenitev gospodarstva (mln. SIT)

	Gorenje	Mura	KD	Mercator
Št.zap.	5,594	4,583	45	8,577
Davek na plače	639.5	87.8	91.2	664.8
Bruto plače	244.1	12.3	161.4	40.1
Skupaj	883.5	100.1	252.7	704.9

Učinki uvedbe EDS na gospodarstvo

- Sprostitev sredstev gospodarstva:
  - 78 mlr. SIT od davka na izplačane plače
  - 39 mlr. SIT od dohodnine
  - Skupaj 117 mlr. SIT (okrog **1.8 % BDP letno**)
- Pocenitev najbolj izobražene delovne sile:
  - Za 15 % (2BP) do 31% (5BP)
- Ustvaritev možnosti za večja vlaganja teh prihrankov v R&R, nove investicije ali zaposlovanje
- Zmanjšanje JF izdatkov za 1% BDP

Neto proračunski učinki uvedbe EDS

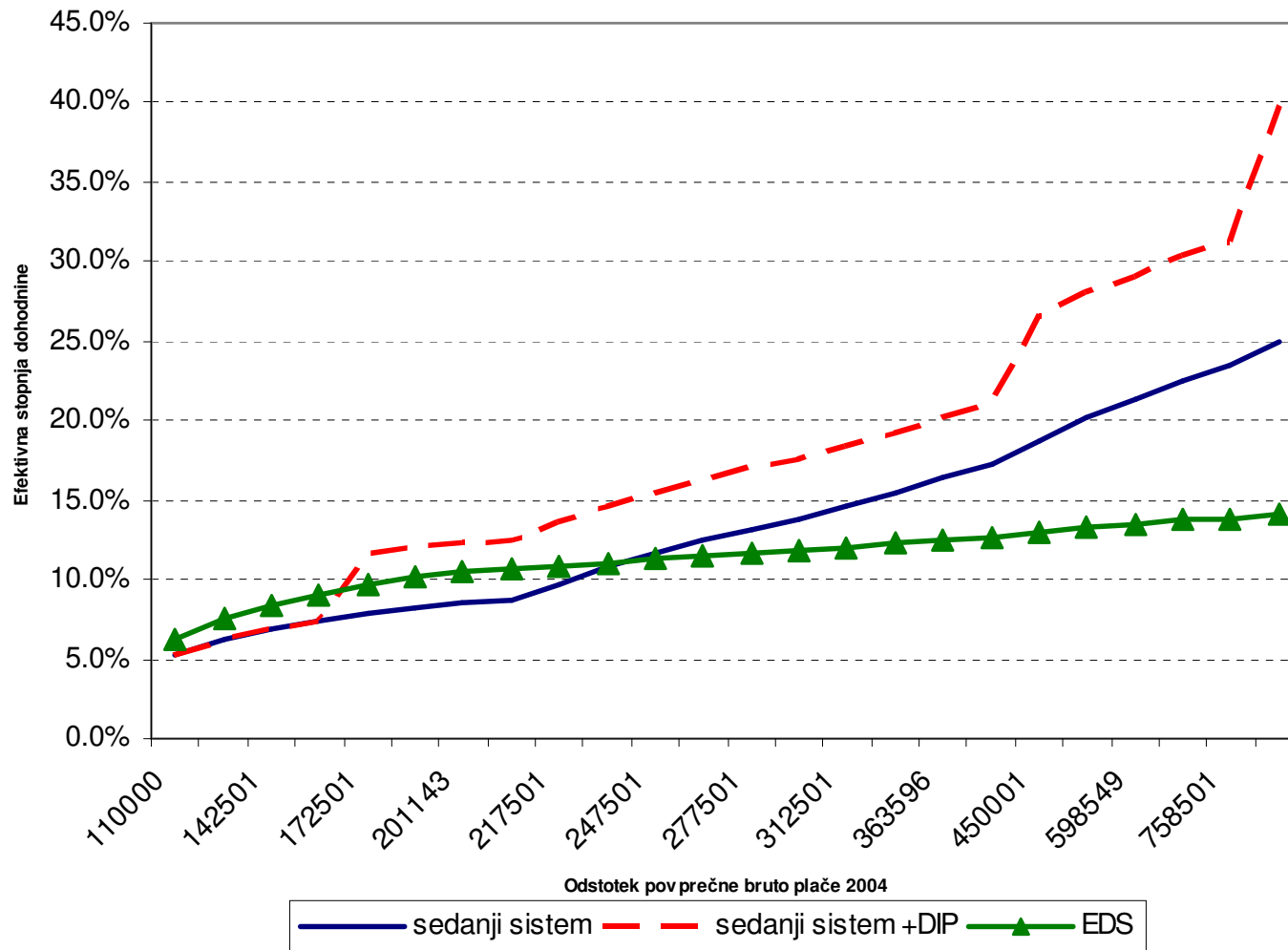
(mlr. SIT, 2004)

- Zmanjšanje proračunskih prihodkov   Povečanje prihodkov / zmanjšanje odhodkov +

Davek na izplačane plače	-125	+ (35 - 45)	Davek na izplačane plače
Dohodnina	- (65 - 70)	+ (25 - 30)	Dohodnina
		+ (115 - 135)	DDV
Davek od dohodka pravnih oseb	0	+ 30	Davek od dohodka pravnih oseb
Davek od kapitalskih dobičkov	n.p.	n.p.	Davek od kapitalskih dobičkov
Skupaj	- (190 - 195)	+ (205 - 250)	
Neto učinek	Spodnja meja:	+ 15	
	Zgornja meja:	+ 55	

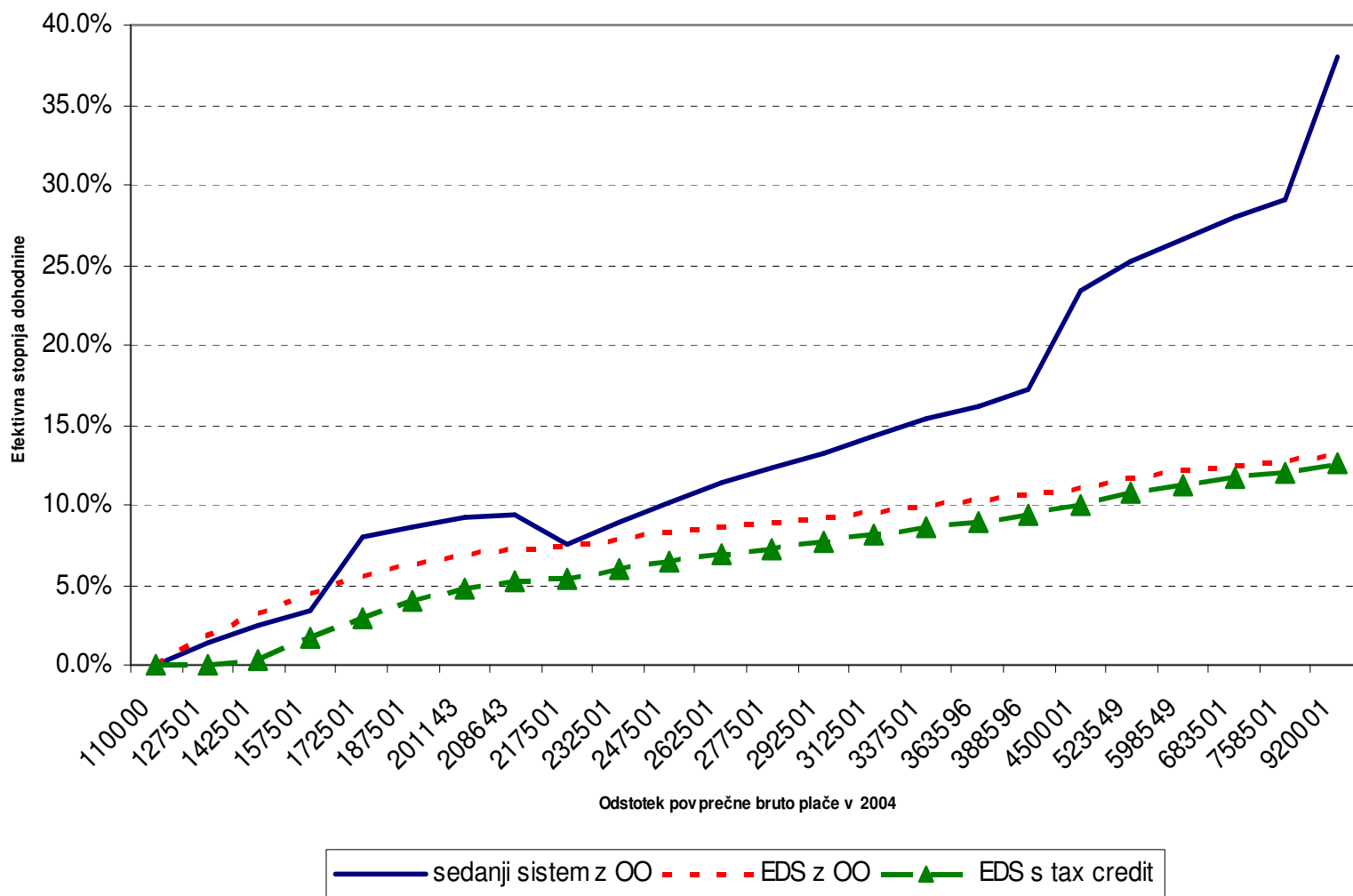
Primerjava davčnih sistemov

(Sedanji sistem v. EDS, brez otroške olajšave)

Socialna vzdržnost

(Sedanji sistem v. EDS, z otroško olajšavo)

Socialna vzdržnost

(Vpliv EDS z otroško olajšavo na neto plače)

			Neto plača			Vrednost otroške olajšave	
Plača	izhodiščna bruto plača	štev. otrok	2005	EDS	Sprem.	2005	EDS
Min. P	132,000	0	94,256	94,256			
	132,000	1	100,588	109,256	8,668	6,332	15,000
1 PP	273,000	0	177,156	177,156			
	273,000	1	190,216	192,156	1,940	13,060	15,000
2 PP	598,549	0	338,856	338,856			
	598,549	1	353,499	353,856	357	14,643	15,000
5PP	1,500,000	0	730,367	730,367			
	1,500,000	1	750,154	745,367	-4,788	19,788	15,000

Davčna pravičnost

(Sedanji sistem v. EDS)

			Povečanje neto plače	Sprememba stroškov dela	Nom. davčna stopnja			Efektivna stopnja dohodnine	
Plača	Bruto plača	štev. otrok	(EDS glede na 2005)	(EDS glede na 2005)	Doh 2005	DIP	EDS	2005	EDS
Min. P	132,000	0			16%	0%	20%	6.5%	7.8%
	132,000	1	8,668	5,115	16%	0%	20%	1.7%	-3.2%
1 PP	273,000	0			33%	3.8%	20%	13.0%	11.6%
	273,000	1	1,940	-14,186	33%	3.8%	20%	8.2%	6.1%
2 PP	598,549	0			37%	7.8%	20%	21.3%	13.5%
	598,549	1	357	-129,159	37%	7.8%	20%	18.8%	10.7%
5PP	1,500,000	0			50%	14.8%	20%	29.2%	14.6%
	1,500,000	1	-4,788	-640,452	50%	14.8%	20%	27.9%	13.3%

Vpliv ene stopnje DDV (20%)

- Dvig znižane stopnje DDV: 8.5% → 20%
- Ohranitev sedanjih oprostitev (zdravstvene storitve itd.)
- Max vpliv na povečanje cen: 9.8%
- Max vpliv na povečanje življenjskih stroškov (najnižji dohodkovni razred):
  - Hrana: +2.4%
  - Skupaj: +3.5%

Max. vpliv ene stopnje DDV (20%) na rast življenjskih stroškov

	Dohodkovni razredi				Skupaj
	Nižji	Spodnji	Zgornji	Višji	
Hrana	21.9	16.9	14.0	10.4	15.6
Brezalkoholna pijača	2.3	1.9	1.6	1.1	1.7
Alkohol in tobak	2.2	2.1	1.7	1.5	1.9
Obleka in obutev	6.3	7.5	8.5	9.3	7.9
Stanovanje in režija	13.5	11.5	9.2	7.3	10.4
Pohištvo, oprema, storitve za gospodinjstvo	6.1	6.0	6.4	7.8	6.3
Zdravje	1.7	1.6	1.6	2.0	1.7
Transport	11.6	13.3	15.7	14.8	14.2
Komunikacije	4.5	4.1	3.7	3.3	3.9
Rekreacija in kultura	7.8	8.6	10.4	12.2	9.5
Izobraževanje	0.7	0.8	1.0	0.9	0.9
Hoteli in gostinske storitve	4.6	5.0	5.9	6.3	5.4
Različne dobrine in storitve	10.3	10.4	9.6	8.6	9.9
Skupaj izdatki za življenjske potrebščine	93.4	89.8	89.4	85.6	89.5
Nepotrošni izdatki (za stanovanje, hišo)	4.4	7.5	7.1	9.2	7.3
Nepotrošni izdatki (različni)	2.2	2.7	3.5	5.1	3.2
Skupaj izdatki	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Hrana	24.2	18.8	15.6	11.5	17.4
Skupaj	39.5	35.3	35.0	34.0	35.4

Max vpliv ene stopnje DDV na rast cen

hrana	2.4	1.8	1.5	1.1	1.7
Skupaj	103.5	103.1	103.1	103.0	103.2

Socialni korektivi

Ob prehodu na nov davčni sistem:

- Dvig neobdavčenega dohodka za 30,000 SIT (za 4.9%)
- Ponovna uskladitev neobdavčenega dohodka 3 mesece po davčni reformi
- Udeležba zaposlenih na dobičku (ena mesečna plača)
- Nova plačna pogajanja

Drugi ukrepi

- Uvedba ene stopnje DDV
- Sprememba Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb
- Poenostavitve davčnega postopka
- Uvedba davka na nepremičnine
- Sprememba davka na promet nepremičnin
- Sprememba davka na dediščine in darila
- Prilagoditev izhodiščnih bruto plač tarifnih oziroma plačnih razredov

2. Privatizacija in umik države iz gospodarstva

KAD & SOD

- Odprodaja lastniških deležev KAD in SOD v javnih delniških družbah v skladu s terminskim planom do konca leta 2008;
- Ohranitev največ skupaj 10% deleža in preoblikovanje v portfeljske naložbenike;
- Preoblikovanje KAD in SOD v prave portfeljske naložbenike z globalno diverzificiranimi naložbami in jasno opredeljenimi letnimi obveznostmi KAD do pokojninske blagajne;

Privatizacija

- Oblikovanje kompetentnih privatizacijskih komisij
- Sprejem privatizacijskih programov za največje družbe privatizirane po modelu 26XY
- Začetek priprav za kotacijo v vseh tistih deloma privatiziranih družbah, kjer že obstaja veliko število delničarjev (Telekom, Zavarovalnica Triglav, NLB)
- **Ukrepi na trgu kapitala** za lažji umik države iz gospodarstva.

3. Spodbujanje konkurenčnosti

- Izboljšanje konkurenčnosti trgov (prod. faktorji)
- Izboljšanje konkurenčnosti Slovenije na globalnem trgu poslovnih lokacij
- Izvedba manjšega števila velikih projektov nacionalnega pomena

4. Liberalizacija javnih gospodarskih služb

- Tržna preobrazba elektroenergetike - Oživitev trgovanja na debelo in odpravljanje kritičnih neučinkovitosti
- Konkurenčna oskrba končnih odjemalcev z energijo
- Izraba javne komunikacijske strukture vseh GJS
- Konkurenčne prometne in logistične storitve

II. Razvojna prioriteta Znanje

Reforma univerze

- **Deregulacija pogojev za ustanavljanje VŠ zavodov**
  - Spodbujanje nastanka zasebnih in regionalnih VŠ zavodov (7-10 univerz, vsaj polovica zasebnih)
  - Spodbujanje multidisciplinarnih VŠ programov

- **Sprememba financiranja**
  - Vavčerski sistem, kombiniran s sistemom odloženih šolnin
  - Davčne spodbude za donacije v VŠ

- **Drugi ukrepi**
  - Prilagodljivost pri oblikovanju programov, zaposlovanju učiteljev in prehajanju študentov
  - Spodbujati povezovanje univerz in inštitutov
  - Pospeševanje mednarodnega sodelovanja in izmenjav
  - Medsebojno priznavanje diplom z vsemi državami sveta
  - Odpraviti vse omejitve za rabo angleščine

Izboljšanje učinkovitosti uporabe znanja

- **Povečanje javnih za 0.5% BDP in zasebnih vlaganj v znanost in tehnologijo za 1% BDP do leta 2010 (NRRP 2005)**
  - Skupaj 3% BDP za RR (2010)
  - Dodatna javna sredstva iz naslova privatizacije (?)
  - Delitev novih sredstev za RR v razmerju 80 : 20 (Tehnologija : Znanost)

- **Centralizacija tehnološke in inovacijske politike v enem ministrstvu**
- **Poenostavitev sistema pridobivanja in porabe domačih javnih sredstev**
- **Poenostavitev sistema črpanja EU sredstev**
- **Sprememba sistema nagrajevanja**

- **Spodbujanje pretoka znanja med univerzo in gospodarstvom**
  - Financiranje projektov, ki jih prijavi gospodarstvo s sodelovanjem univerze (prek TIA)
  - Program mladih strokovnjakov, zaposlenih v gospodarstvu
  - Štipendijska shema za spodbujanje študija tehničnih ved

- **Spodbujanje nastanka visokotehnoloških podjetij**
  - Sklad za spodbujanje VT podjetij
  - Zakonodaja za rizične sklade
  - Tehnološki parki
  - Inkubatorji na fakultetah

III. Razvojna prioriteta Učinkovita država

Učinkovita in cenejša država

- **Zmanjšanje javnofinančnih odhodkov za 2 odstotni točki do leta 2008 (in za dodatni 2 odstotni točki do leta 2012)**
- **Uvajanje JZP pri financiranju infrastrukturnih projektov**
- **Vzpostavitev centralnih evidenc**
  - Evidenca prejemkov iz javnih sredstev,
  - Register nepremičnin
  - Uvajanje enotnih “one-stop” uradov za gospodarstvo (VEM) in prebivalce (CSD)
- **Povezovanje in združevanje institucij**
  - DURS in CURS
- **Financiranje modelskih orodij za simuliranje učinkov ekonomske politike**
  - Mikrosimulacijski model za spremljanje finančnih učinkov reform
  - CGE – OLG model za simuliranje učinkov reform na zaposlenost in rast

Izboljšanje sistema črpanja EU sredstev

- Koncentracija sredstev za sofinanciranje operativnih programov EU na skupni proračunski postavki
- Trajno izobraževanje in usposabljanje kadrov za delo na področjih kohezijske politike
- Določitev operativnih programov in izvajalskih struktur za kohezijsko politiko 2007-2013
- Ustanovitev skupnega Organa upravljanja za upravljanje vseh operativnih programov v Sloveniji in skupnega Plačilnega organa

Učinkovita poraba EU sredstev

- **Prestrukturiranje proračuna v razvojni smeri za sofinanciranje projektov**
- **Uporaba evropskih sredstev**
3.5 mlr. € v 2007-2013
  - Razdelitev sredstev
    - 70% za 5-8 velikih projektov
    - 30% za majhne projekte
  - Priprava meril za nabor velikih projektov
  - Nabor projektnih idej za velike projekte

Nabor projektnih idej za velike projekte

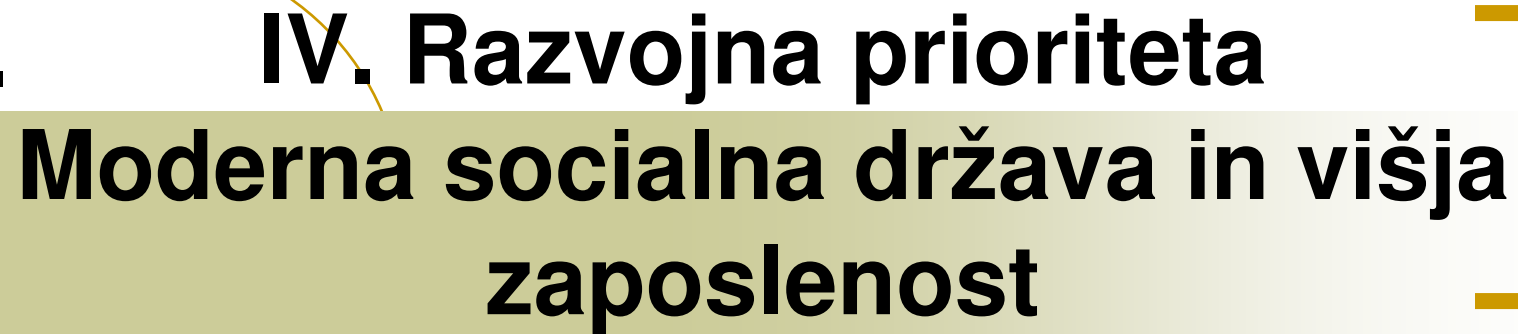
Kohezijska politika

- Kohezijski sklad (KS) :
  - Okolje in narava (najmanj 50% sredstev KS)
    - Trajnostna raba naravnih in energetskega virov
    - Varovanje virov pitne vode kot dolgoročnega strateškega naravnega bogastva.
  - Prometna infrastruktura (največ 50% sredstev KS)
    - Phyrnska avtocesta;
    - Tretja razvojna os;

Nabor projektnih idej za velike projekte

Strukturni skladi

- Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR):
  - Mreža logističnih in tehnoloških centrov ter poslovnih con
  - Mobilnost za razvojni preboj (javni transport/dostopnost znanja)
  - Nabor projektov z mreženjem naravnih in kulturnih potencialov za razvoj storitev (zdravilišča/zdravstvo/znanje/narava/kulturna dediščina/koncentracija gospodarskih subjektov)
- Evropski socialni sklad (ESS):
  - Mreženje izobraževanja za povezovanje raziskav in razvoja z gospodarstvom (regionalne tehnološke univerze)
  - Nacionalni center za industrijski dizajn

IV. Razvojna prioriteta
Moderna socialna država in višja
zaposlenost

Povezanost ukrepov na trgu dela in pri socialni državi

- Prilagodljivejši trg dela in lažje zaposlovanje
- Spodbude in pomoč za aktivnost in zaposlovanje
- Preglednejši in pravičnejši sistem socialnih transferov
- Vzdržnost sistemov pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja

Prilagodljivejši trg dela in lažje zaposlovanje

- Zmanjšati ovire za zaposlovanje, s krajšim delovnim časom in druge fleksibilne oblike (sorazmernost stroškov, povezanih z delom)
- Spodbuditi delovanje agencij za zagotavljanje delavcev (temporary work agency) in odpraviti davčno privilegiranost študentskega dela
- Zmanjšati obseg regulacije poklicev
- Olajšati opravljanje začasnih in občasnih del
- Maksimirati višino odpravnine za delavce in menedžerje
- Zmanjšati rigidnosti pri kolektivnem odpuščanju
- Proučiti potrebnost skrajšanja zakonskih odpovednih rok
- Fleksibilnost sistema obveznih dodatkov za delovno dobo (možnost pogodbenega dogovora)
- Uveljavitev in stimulacija udeležbe zaposlenih pri dobičku

Spodbujanje aktivnosti brezposelnih oseb

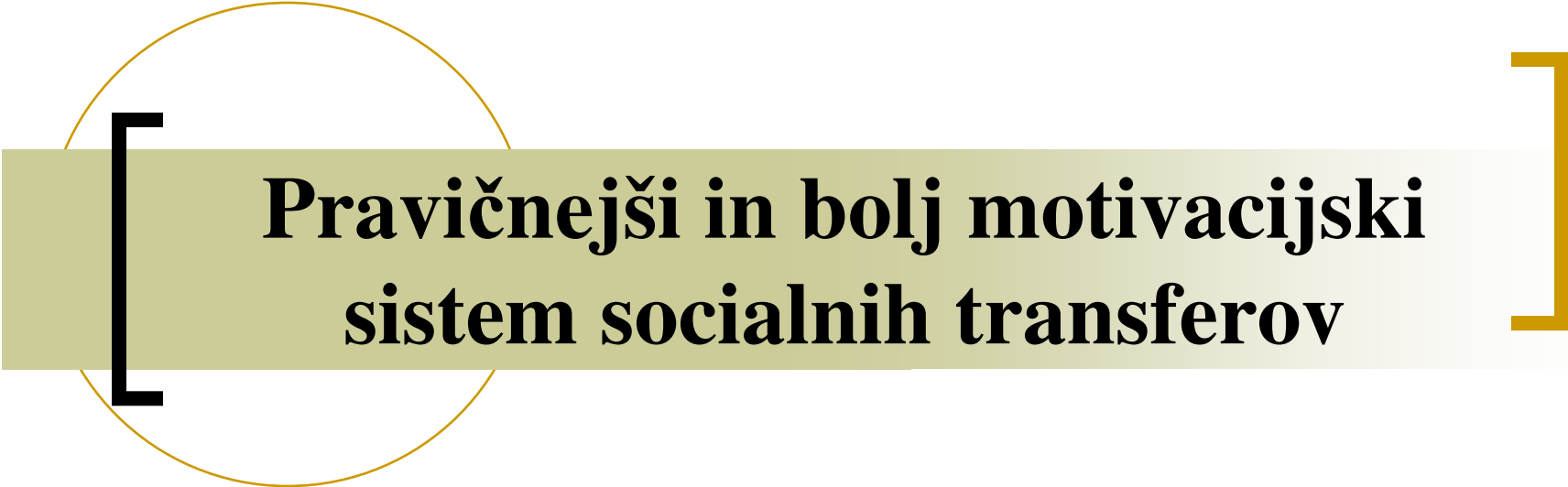
- **Denarna pomoč za brezposelne se nadomesti z denarno socialno pomočjo, ki je vezana na dokazano iskanje dela**
- **Odprava ovir za kombiniranje delne upokojitve in delne zaposlenosti**
- Oblikovanje programa "job rotation"
- Vse brezposelne vključiti v programe zaposlovanja in okrepiti število svetovalcev

Spremembe v politiki zaposlovanja in vseživljenjskega učenja

- Združevanje programov APZ in jasno določanje ciljev
- Vključitev regionalnih partnerjev v posebne projekte
- Decentralizacija oblikovanja programov APZ
- Neodvisna evalvacija programov
- Motivacijski programi za vključevanje v programe izobraževanja in usposabljanja ter spodbude za podjetja
- Uveljaviti mednarodni standard “Vlagatelji v ljudi”

Štipendiranje mladih

- Priključitev sistema republiških štipendij v sistem odločanja o socialnih transferih
- **Oblikovanje štipendijskega sklada** za kadrovske štipendije, štipendije za deficitarne poklice na ravni regij in štipendije za nadarjene; sofinanciranje s strani delodajalcev
- Vse sedanje oblike štipendij integrirati v novi sistem

Pravičnejši in bolj motivacijski sistem socialnih transferov

Pravičnejši in bolj motivacijski sistem socialnih transferov

- **I. Vzpostavitev centralne evidence pravic iz javnih sredstev in povezava informacijskih sistemov (IS)**
- **II. Vzpostavitev enega mesta odločanja**
- **III. Poenotenje elementov, ki vplivajo na odločitev o socialnih pravicah**
- **IV. Poenotenje valorizacijskih mehanizmov**
- **V. Določitev in poenotenje zgornje meje višine nadomestil plač**
- **VI. Enovit sistem dolgotrajne oskrbe**
- **VII. Več možnosti za aktivnost**
- **VIII. Upravičenost do DSP vezana na aktivnost**
- **IX. Sprememba meril in pogojev s ciljem stimuliranja dela**

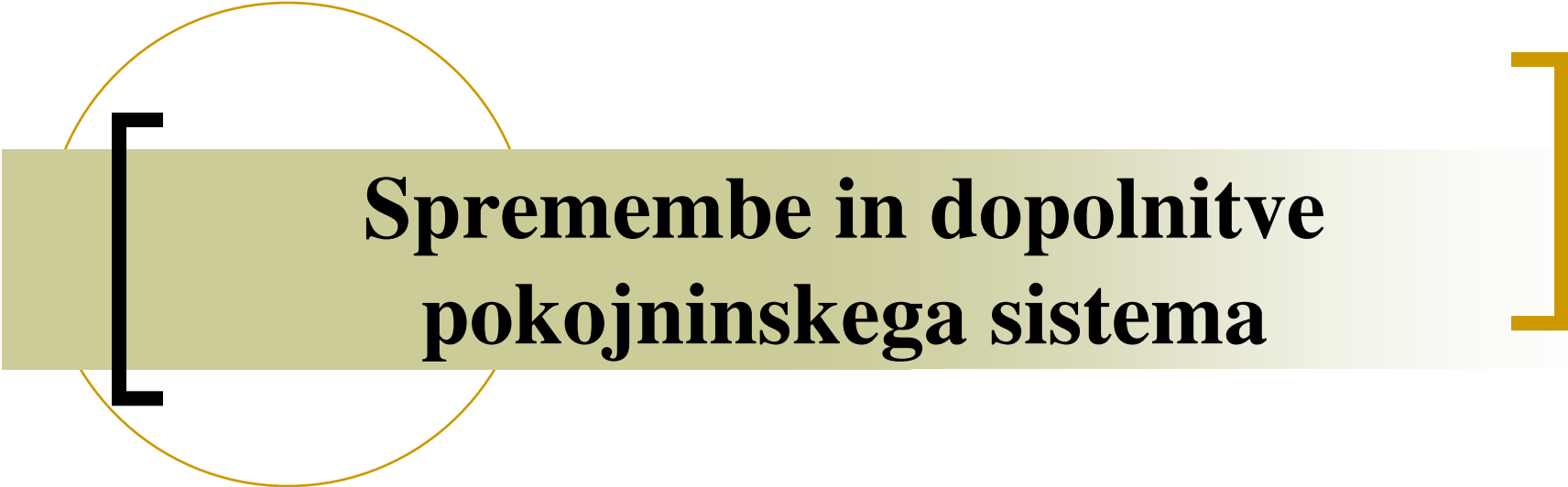
Učinkovitost sprememb

Prednosti:

- enostaven sistem za uporabnika
- enostavnejši postopek tudi za odločevalca, ena odločba
- višji prejemki delovno aktivnih, spodbuda za delo
- večja pravičnost
- preglednost

Prihranki:

- zmanjšanje števila postopkov, odločb, nakazil
- manjše možnosti zlorab
- upoštevanje premoženja
- zmanjšanje prejemkov v primeru spremembe kriterijev za upravičenost do nekaterih socialnih pravic in prejemkov neaktivnih delovno sposobnih
- spremembe valorizacijskih mehanizmov
- omejitve višine nadomestil

Spremembe in dopolnitve pokojninskega sistema

Predlogi

Spodbude za daljšo aktivnost

- Okrepitev sistema bonusov in malusov
- Delna oprostitve prispevkov delodajalcev pri zaposlovanju starejših
- Podpreti kombiniranje delne upokojitve in delne aktivnosti

Razširiti pokritost z zavarovanjem

- Plačilo prispevkov in ugotavljanje gostote zaposlitve tudi iz nizkega števila opravljenih delovnih ur
- Razširiti možnost zavarovanja za ožji obseg pravic

Kombinacija socialne sprejemljivosti in ekonomske vzdržnosti

- Podaljšati obdobje za določitev pokojninske osnove
- Način valorizacije uskladiti s pravili pri drugih transferih in s finančnimi možnostmi

Ureditev prostovoljnega kolektivnega in individualnega zavarovanja

- Preučiti možnost preusmeritve dela prispevkov delodajalcev v kapitalsko krita pokojninska zavarovanja
- Dopustiti načrte brez zajamčene donosnosti za individualno dodatno zavarovanje in sprostitev naložbene strategije

**Bolj kakovostno in učinkovito
zdravstvo**

Uvajanje ekonomske računice in menedžmenta v zdravstvo

- Uvedba poslovnih in strokovnih standardov in merljivih kazalcev
- Postopna in pilotska privatizacija bolnišnic
- Materialna odgovornost menedžmenta za poslovanje javnih zavodov
- Obvezno izobraževanje iz menedžmenta
- Racionalizacija javnih naročil

Prilagoditev sistema obveznega zdravstvenega zavarovanja

- Pregledati pravice glede na oportunitetne stroške
- Omejiti dolžino bolniškega staleža
- Sistemsko zavarovanje za dolgotrajno nego
- “Očistiti” zdravstveno blagajno
- Oblikovati sklad za demografski prehod